

Acceptabilitetsbedömningar av *ena* meningar – syntaktiska och informationsstrukturella begränsningar

Anders Agebjörn

Malmö universitet, anders.agebjorn@mau.se

Philippe Collberg

Högskolan i Halmstad, philippe.collberg@hh.se

Svenskan har två plurala obestämda artiklar: *ena* och *några*. Bruket av *ena* är dock mycket begränsat; artikeln tycks fungera endast i beskrivande, värderande och rematiska nominalfraser (Teleman et al. 1999, s. 410). I Collberg och Agebjörns (2023) korpusstudie förekom *ena* företrädesvis i predikativer, som i *Barnen är ena riktiga vildingar*. Artikeln förekom också i utbrutna led och egentliga subjekt samt undantagsvis i objekt. Däremot förekom den aldrig i subjekt eller adverbial och aldrig i topikaliserade fraser.

Föreliggande studie undersöker i vilken utsträckning detta begränsade bruk av den plurala obestämda artikeln *ena* styrs av syntaktiska respektive informationsstrukturella faktorer. Med en experimentellt designad enkät testas hur acceptabilitetsbedömningar av meningar med *ena* beror dels på nominalfrasens grammatiska funktion, dels på dess informationsstrukturella funktion, operationaliserad som position i relation till meningens verb. Som kontrollvillkor används motsvarande meningar med default-artikeln *några*.

Preliminära resultat visar att *ena* fungerar lika bra som *några* i predikativer och utbrutna led, sämre än *några* i subjekt, egentliga subjekt och objekt samt inte alls i adverbial. Nominalfrasens position i relation till verbet verkar inte påverka bedömningarna av *ena*-meningarna mer än bedömningarna av *några*-meningarna. Sammantaget tyder detta på att bruket av den plurala obestämda artikeln *ena* styrs av syntaktiska snarare än informationsstrukturella begränsningar.

Referenser

Collberg, P. & Agebjörn, A. (2023). Svenskans plurala obestämda artikel *ena*. Lexikon, syntax, pragmatik. *Språk och stil. Tidskrift för svensk språkforskning* 32, s. 104–136.

Teleman, U., Hellberg, S. & Andersson, E. (1999). *Svenska Akademiens grammatik. 2. Ord*. Stockholm: Norstedts Ordbok.